

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO LUB UBEZPIECZONEGO**§ 21**

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej skutków.
2. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 22

1. Ubezpieczający jest zobowiązany zgłosić PZU o wypadku ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni roboczych od dnia jego zajścia lub powzięcia o nim wiadomości.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek, o którym mowa w ust. 1, obciąża także ubezpieczającego, chyba że ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zgłoszenia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
5. W razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu zaskarżenia o odszkodowanie, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU.
6. W przypadku wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 5, na drogę sądową, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zgłosić o tym PZU.
7. Ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć PZU orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.
8. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia współpracy z PZU w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA**ORAZ OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU****§ 23**

1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednocześnie bezpieczona część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. Zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczającego roszczenia, o którym mowa w § 22 ust. 5, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU, jeżeli PZU nie wyraził na to uprzedniej zgody.
4. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe, jak i renty, PZU zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarantcyjnej w następującej kolejności:
 - 1) świadczenie jednorazowe;
 - 2) renty czasowe;
 - 3) renty dożywotnie.
5. Odszkodowanie wypłacane jest z uwzględnieniem podlimitów odpowiedzialności ustalonych w umowie ubezpieczenia.

6. W przypadku szkód, do których mogą mieć zastosowanie co najmniej dwa różne podlimity odpowiedzialności, odszkodowanie wypłacane jest w granicach najbliższego podlimitu.

7. PZU jest zobowiązany:

- 1) po otrzymaniu zgłoszenia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zgłoszenia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zgłoszeniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonej roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zgłoszenie o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobiercą jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zgłoszenia pisemnie:
 - a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
 - b) ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
- 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w imniej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
 - a) osoby występującej z roszczeniem oraz
 - b) ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
- 4) do udostępnienia ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;
 - 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
 - 6) na żądanie ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
 - 7) na żądanie ubezpieczającego lub ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.
 - 8) PZU wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE**§ 24**

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługujące prawo

złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu

reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Fir-

mansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do PZU, w którym

zgłasza on zastrzeżenie dotyczące usług świadczonych przez PZU.

2. Reklamacje składane się w każdej jednostce PZU obsługującej

Klienta.

3. Reklamacja może być złożona w formie:

1) pisemnej – osobiste albo przesyłką pocztową w rozumieniu

ustawy, Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres:

PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres Wysoko

ści Korespondencji);

2) ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer

infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas

wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której

mowa w ust. 2;

3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzulp

lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.

4. PZU rozpatruje reklamacje i udziela na nią odpowiedzi, bez

odbierania zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia

otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. W szczególności skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiają-

cych rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie,

o którym mowa w ust. 4, PZU przekazuje osobie, która złożyła

reklamacje, informację, w której:

1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia,

2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla

rozpatrzenia sprawy;

3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzie-

lenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia

otrzymania reklamacji.

6. Odpowiedź PZU na reklamacje zostanie dostarczona osobie, która

ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego

nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych

lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.

7. Klientowi, o którym mowa w ust. 1, przysługujące prawo wnie-

szenia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:

1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania rekla-

macji;

2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpa-

trzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym

w odpowiedzi na tę reklamacje.

8. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, o której mowa

w ust. 1, składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej

jednostki organizacyjnej PZU.

9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostkę

organizacyjną określoną w przepisach wewnętrznych PZU

obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia.

Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach

organizacyjnych PZU.

10. PZU udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie,

w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.

11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy

ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługujące prawo

zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników

Konsumenta.

12. PZU podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 25

1. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

ZAŁĄCZNIK DO OWU – KLAUZULE DOTYCZĄCE RYZYK DODATKOWYCH

KLAUZULA NR 2 (KLAUZULA TERYTORIALNA)
ROZSZERZENIE ZAKRESU TERYTORIALNEGO
ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY BĘDĄCE NASTĘPSTWEM
WYPADKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, KTÓRE ZASZŁY
NA TERENIE CAŁEGO ŚWIATA Z WYŁĄCZENIEM USA,
KANADY, AUSTRALII I NOWEJ ZELANDII

Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres terytorialny ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii.

KLAUZULA NR 3 (KLAUZULA TERYTORIALNA)
ROZSZERZENIE ZAKRESU TERYTORIALNEGO
ODPOWIEDZIALNOŚCI O SZKODY BĘDĄCE NASTĘPSTWEM
WYPADKÓW UBEZPIECZENIOWYCH, KTÓRE ZASZŁY
NA TERENIE CAŁEGO ŚWIATA

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres terytorialny ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej jednostek organizacyjnych ubezpieczonego, będącego przedsiębiorcą prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą, mających siedzibę na terytorium USA lub Kanady.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW I OPIEKUNÓW

ustalone uchwałą nr UZ/429/2016 z dnia 24 października 2016 r.
Zarządu Powozonego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przełanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	OWU: § 3, § 4, § 5, § 6, § 8 ust. 1-5, § 9, § 14 ust. 1-3, § 15, § 18, § 21 ust. 1, § 22 ust. 1, 2, 4-8, § 23 ust. 4 i 8
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniająca do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Załącznik do OWU – klauzule dodatkowe: Klauzula Nr 2 (klauzula terytorialna) Klauzula Nr 3 (klauzula terytorialna) OWU: § 3, § 4, § 6 ust. 1, 3 i 4, § 7, § 8 ust. 1-5, § 9, § 14 ust. 4, § 15, § 18, § 21 ust. 2, § 22 ust. 3, § 23 ust. 3, 5 i 6

